

REFERAT

Løpenr.: 25037/17
Saknr.: 13/2094-89
Ark.nr.: L00SAKSARKIV
Saksbeh...: Signe Stoll
Dato: 20.04.2017

GJELDER:**REFERAT FRA REGIONALT PLANFORUM 20.04.2017**

MØTESTED: Fylkeshuset, fylkesrådsalen

DATO: 20. april 2017

VARIGHET: 10:15 – 14:25

Til stede på møtet:

<p><u>Begge saker:</u> Björg Kippersund, Troms fylkeskommune (møteleder) Stine Larsen Loso, Troms fylkeskommune Asbjørg Fyhn, Troms fylkeskommune Fredrik Haug, Troms fylkeskommune Jan Olsen, Kystverket (pr. Skype) Andreas Einevoll, Kartverket Elina Hakala, Sametinget Lill-Hege Nergård, Fylkesmannen i Troms Lone Høgda, Fylkesmannen i Troms Oddvar Brenna, Fylkesmannen i Troms Marit Iversen, Husbanken Marianne Rostad Norvik, Husbanken Randi Ødegård, Troms fylkeskommune Signe Stoll, Troms fylkeskommune (referent)</p> <p><u>Sak 1:</u> Rannveig Ramtvedt, Harstad kommune</p>	<p>Anders Aasheim, Fylkesmannen i Troms Synnøve Lode, Troms fylkeskommune</p> <p><u>Sak 2:</u> Astrid Fjose, WSP Marit Espenes, Dyrøy kommune Frank Målvik, Dyrøy kommune Kjell-Rune Martinsen, Dyrøy kommune Ragnvald Tollefsen, Dyrøy kommune Terje Johansen, Dyrøy kommune</p> <p>Bjørn Einan, Fylkesmannen i Troms Øivind Fosli, Mattilsynet Andreas S. Olsen, Statens vegvesen Toril Skoglund, Troms fylkeskommune Eva Forsgren, NVE</p>
--	---

Sakliste:

Sak 1: Harstad kommune – kommuneplanens samfunnsdel

Sak 2: Dyrøy kommune – kommuneplanens arealdel

Sak 1: Harstad kommune – kommuneplanens samfunnsdel

Vedlagt er arbeidsutkast til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2017-2030 for Harstad kommune. Utkastet er ikke et ferdig forslag, men et arbeidsdokument og grunnlag for innspill og diskusjon i regionalt planforum. Kommunen ønsker å komme i tidlig dialog med sektormyndigheter for å få på plass innspill til

- Nasjonale og regionale føringer og forventinger
- Aktuelle temaer tilknyttet kommunens satsningsområder
- Utredningsbehov
- Planprosess

Presentasjon/gjennomgang av arbeidsutkastet v/Rannveig Ramtvedt (se også vedlegg)

- Bygger på samme visjoner som forrige KPS
- Satsningsområder: byutvikling, næring og nyskaping, forebyggende helse, kunnskap og kompetanse. Med flere tema underlagt de ulike satsningsområdene.
- Stor utvikling i Harstad-samfunnet siden forrige rullering, blant annet med bakgrunn i Harstadpakken
- Harstad som regionalt senter i større grad
- Kjøpesenter etablering har gjort at mange aktører har valgt å flytte ut av sentrum, og dette har konsekvenser for sentrum – bl.a. flere tomme lokaler
- Sammenslåing med Bjarkøy kommune – behov for å løfte frem øyriket nord i kommunen i planarbeidet, spesielt på næringssiden
- Utfordringer knytta til Nordlands-grensa og kollektivtransport
- Utnytte muligheten sentrum har som universitets- og studentby
- Ønsker å gjennomføre barnetråkk som et generelt prosjekt for å etablere en kunnskapsbase som kan tas frem ved enkelte prosjekter
- Barn og unges medvirkning og involvering i planarbeidet prioritert
- Har allerede en god del bakgrunnsinformasjon som vi ønsker å benytte oss av. Behov for ytterligere utredninger?

Innspill:

- Flott med fokus på barn og unges medvirkning – det er Harstad gode på! Bør barn og unge også være temaovergripende?
- Dere må ta opp 7-milssteget i samfunnsplanen. Det er lagt ned mye arbeid i den strategien, viktig at dette arbeidet blir videreført.
- Kommunen må bruke PBL som verktøy for å realisere boligsosial handlingsplan og for å imøtekomme eldrebølgen. KPS vil også kunne ut i en arealstrategi – ta stilling til behov for boliger her. Se på behovet for bygging av sykehjem vs. omsorgsboliger
- Spent på hva som kommer i KPS om handel og service/kjøpesenter. Det som faktisk skjer i Harstad ift kjøpesenter fraviker fra hva som kommer frem i planer. Har dere noen tanker på hvordan dere kan involvere de eldre i planprosessen? Dette er en viktig målgruppe!
- Fore regionale føringer se oversikt i regional planstrategi, kap. 9:
<http://www.tromsfylke.no/Tromsfylke/media/2967/regional-planstrategi-2016-2019.pdf>
- Klimatilpasning kunne med fordel vært et gjennomgående tema, at man så på det der relevant innenfor alle tema. Viktig at dere ser til helhetlig ROS-analyse for kommunen i dette arbeidet.
- I forhold til barn og unge kunne oppvekstmiljø generelt vært et deltema – med en tverrsektoriell tankegang.
- Sikkert mye å hente fra miljø- og energiplanen som dere jobber med kan – for å se på de miljømessige utfordringene generelt
- I noen av de regionale planene ligger det retningslinjer – lurt å være obs på de
- Veldig god gjennomgang av dokumentet, der du sa en del ting som savnes når man leser dokumentet – blant annet bør dette med Bjarkøy komme tydeligere frem, og en presentasjon av nåsituasjonen.
- Savner også en gjennomgang av tematiske sektorplaner som er vedtatt at skal utarbeides – da vet en hva som er dekket i andre parallelle prosesser
- Arealdimensjonen/arealstrategi bør komme frem tydeligere i planprogrammet
- Rikspolitiske retningslinjer for universell utforming – denne er ikke vedtatt, men kan være retningsgivende (se <https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og->

[eiendom/plan--og-bygningsloven/plan/statlige-planoppgaver/statlige-planretningslinjer-spr/id664274/](https://www.veiviseren.no/) for øvrige SPR)

- Boligpolitisk handlingsplan med utredninger kunne vært nevnt og referert til under flere av punktene – det handler om samfunnsutviklingen generelt
- Knytta forventninger til samarbeidet mellom husbanken og Harstad kommune, og arbeidet med «Bolig for velferd» – 15 nasjonalt vedtatte målsettinger som skal funksjonaliseres, også gjennom overordnet planlegging
- Nylig lansert en veiviser til «Bolig for velferd», med bl.a. eksempler på tiltak: <https://www.veiviseren.no/>
- Finnes også flere NIBR rapporter på temaet som kan være nyttige å se på
- Tanken er at funnene fra kommunens oversiktsdokument på folkehelse (jf. folkehelseloven) skal være grunnlag for mål og strategier i KPS. Har dere tenkt til å ta tak i alle de punktene som finnes i sammendraget til oversiktsdokumentet? Ta stilling til hvorfor eventuelt ikke.
- Kristiansand kommune har laget en gå-strategi som kan være nyttig å se på
- Se også på NIBR rapport 2017:2: «fortetting og folkehelse»
- Flott at folkehelse er med som et gjennomgående perspektiv med flere innslagspunkt!
- Næring og nyskaping – trekk frem landbruk og reindrift, likestilt med andre næringer. Tenkt blant annet på viktige områder allerede nå i arealstrategien. Hvilke arealbehov har disse næringene?
- Klimaprofil for Troms.
- Regional strategi for klima og energi, der nasjonale forventninger ligger til grunn
- Savner klima og energiperspektivet i dokumentet. Hva betyr det å utvikle seg i bærekraftig retning? Inviter til diskusjon på dette.
- Medvirkning frivillig sektor?
- Planprogrammet bør være tydelig på i hvilken grad skal man legge føringer for kommunen som organisasjon?
- Der det er grunn til å anta at samiske befolkning har særskilte folkehelsebehov, bør kommunen utrede de (jf. forskrift til folkehelseloven).
- Vurder de samiske barnas behov – behov og status for samisktilbud i barnehage og skole
- Ønsker fokus på de fysiske omgivelsene – kulturminner og kulturmiljø som man bør synliggjøre en holdning og mål for. Hva er verdifullt hos dere, og hvordan videreføre dette? De bygde omgivelsene har mye å si for trivsel!
- Universell utforming i KPS må vies større oppmerksomhet - ikke kun overordnet, men også mer konkret. Det er i KPS man får tydeliggjort UU. FMTR vil gjerne ha et særmøte om dette.
- Redegjør innledningsvis for hva som tas med videre og hva som endres ift forrige KPS. Et lite regnskap for måloppnåelse for forrige plan.
- Formål bør komme frem tidligere i planen, f.eks. kap. 2.
- Levekårskartlegging?
- Innspill fra Kystverket, sendt pr mail etter møtet:
- *Satsingsområde nærings og nyskaping kan ha et aktuelt tema med utspring i Harstads strategiske beliggenhet (Rødskjær spesielt) for overføring av gods mellom sjø og vei.*
- *Den maritime industrielle tradisjon og bevissthet i Harstad bør vies oppmerksomhet. Sammenhengen til fiskeri, havbruk og petroleum kan drøftes.*
- *Reiseliv på kjøll er også et tema som kan tas med.*

Sak 2: Dyrøy kommune – kommuneplanens arealdel

Vedlagt forventningsnotat og kart. I arbeidet med arealplanen er det gjennomført nye arbeidsverksteder i forbindelse med utvikling av arealstrategi (vedlagt) og flere innspills- og arbeidsmøter til selve arealplanen. Det foreligger konkrete forslag til arealbruk i planen, som kommune og konsulent (WSP) ønsker å drøfte i planforum.

Innledende presentasjon ved ordfører Marit Espenes

- Befolkning i sentrum vs. bygd er ca. 50/50
- Planlegger ut i fra å bestå som egen kommune
- Status som omstillingskommune- stor sårbarhet næringsmessig og demografisk
- Utdfordring at de unge voksne ikke flytter tilbake grunnet boligmangel og mangel på arbeidsplasser
- All vekst er i aldersgruppa over 67 år – dette må planlegges for
- Næringsmessig omstillingsprosjekt
- Har ikke nok boliger tilpasset vår tids krav og ulike livsfaser
- Mangler de sentrumsnære boligene. Mange boliger tatt i bruk som hytter
- Turismen er økende
- «Deltidsbeboerne» viktige for Dyrøy kommune – legge til rette for disse
- Store muligheter for pendling – gode forbindelser.
- Barn, bolig og business som målsetting

Presentasjon av arbeidet med kommuneplanens arealdel ved konsulent Astrid Fjose (se også vedlagte dokumenter):

- Spredt boligbygging vært en akilleshæl, ønsker i utgangspunktet boligbygging over det hele
- Dyrøy kommune skal legge til rette for boligbygging og næringsliv
- Ikke kommet konkrete innspill på spredt næring, men tatt høyde for det
- Hensynssone kjerneområder for landbruk, reindrift og mineralressurser (kommunen har et felt med malmer som kan aktualiseres – ønsker tilbakemelding på hvordan vise dette i arealplanen)
- Flere tilrettelagte boligfelt i Brøstadbotn med kapasitet, men ikke de mest attraktive. Forslag til nye.
- Redusere områder og gi tilbake til landbruket?
- Ca. 4-5 nye boliger bygges årlig, fordelt 50/50 spredt og i sentrum
- Ønsker et område med kombinasjon av hytte- og fritidsbebyggelse – ønsker tilbakemelding på dette
- Flere hyttefelt etablert, vil tilrettelegge/utvide disse ytterligere
- Ønsker å få mest mulig inn i arealplanen med bestemmelser for å gå direkte til byggesak, dette for å unngå dispensasjoner
- Terskelen for å lage reguleringsplaner er høy i Dyrøy kommune

Innspill:

- I dokumentene savnes omtale om boliger i sentrum, i forrige planforum ble det diskutert dette med at de regulerte sentrumstomtene ikke er attraktive
- FMTR:
 - Grundig og god presentasjon.
 - Det kommunale som gjelder og som må vektlegges – resten blir teknikk med bestemmelser og formål.

- Utfordringen blir å sette utbyggingskriterier for spredt utbygging – en del av områdene vil sannsynligvis kollidere med jordvernet. Må det settes utbyggingskriterier og kanskje differensiere de mellom de ulike områdene.
- Begrunnelse og vektning av utbyggingsmønsteret må komme tydelig frem. De ulike interessene må vektes – er samfunnsinteressene større ulike sektorinteressene?
 - TFK kultur:
 - Det legges ikke opp til å regulere så mye, da har vi problemer ift undersøkning som vi kun gjør på reguleringsplannivå. Alle tiltak må da saksbehandles hos oss. Fordelen med reguleringsplan er å få avklart en del ting, blant annet kulturminner.
 - Vi vil gjerne ha en oversikt over hvilke reguleringsplaner som skal gjelde og hvordan de skal synliggjøres i planen - og hvor gamle disse er. For gamle planer kan det hende at vi må ut å avklare på nytt.
 - Ønsker at automatisk freda kulturminner synliggjøres på kart som hensynssone d) med bestemmelse. Hensynssone c) med retningslinjer er også en kjempemulighet for å verne rundt det som er freda og annet kommunen mener er viktig.
 - Er det områder som ønskes vernet, så må disse reguleres – kun dette gir grunnlag for økonomisk støtte f.eks. for istandsetting.
 - SVV:
 - Godt å se at kommunen tenker på gang- og sykkelvei og kollektivknutepunkt i arealplanen
 - Spredt utbygging fører ofte til at det i ettertid kommer krav om gang-/sykkelveg, veilys, busstopp og annen infrastruktur. Ønsker et møte med kommunen for å se på områdene som er lagt frem.
 - I de områdene det legges til rette for spredt utbygging må en samle og utnytte eksisterende avkjørsler
 - Ang. utvidelse av smoltanlegget – fylkesvegen setter noen begrensninger for transport av varer/mengdene som kan fraktes på veg.
 - Sametinget:
 - Mye positivt i arealstrategien om reindrifta sine behov
 - Hvordan skal kommunen involvere de berørte reinbeitedistriktene i planarbeidet?
 - Vektlegg den samlede belastningen for reindrifta i konsekvensutredningen, spesielt i forhold til fritidsbebyggelse. Dette gjelder ikke kun det konkrete bygget, men også den økte aktiviteten i utmarka som tiltaket vil skape.
 - NVE:
 - Noen områder som er rasutsatt i kommunen, men den største utfordringa blir kanskje grunnforhold
 - Rundt Brøstadbotn finnes marine fjord- og havavsetninger
 - Viktig at det blir ivaretatt i planbestemmelsene at grunnforhold må vurderes
 - Flomsone i Sørfjorden – er et grovt aktsomhetskart for flom her. Dette kan være retningsgivende for KPA, men anbefaler ikke å bruke det for konkrete byggesaker.
 - Gunstig med hensynssone over rørgate. Over rørgata kan det ikke bygges noe uansett.
 - NVE kommer gjerne i møre for å diskutere konkrete saker
 - FMTR:
 - Et viktig kriterium og premiss for at det kommunale selvstyret skal vektlegges er at handlingsrommet til de ulike sektorområdene er forstått og anerkjent, og at utbyggingsmønster er håndtert i forhold til disse
 - Konsekvensutredningen vil avdekke eventuelle konfrontasjoner – som grunnlag for videre dialog
 - Forventer at reindrifta som fagområdet tas på alvor
 - Reindriftskart på NIBIO – kartene viser arealkvalitet

- Hensynssone for mineralressurser et virkemiddel som kan brukes for å sikre at ikke annen utbygging skjer som kan hindre fremtidig utnyttning av ressursene
- Spredt utbygging reiser noen problemstillinger i.f.t barn og unge, folkehelse, tjenesteleveranse, skole etc. Dette må komme frem i konsekvensutredningen.
- Bra at dere tenker differensiert boligbygging
- Har dere en boligsosial handlingsplan?
- Velge ut friluftsområder som skal tilfredsstillere høyere krav til UU?
- Enkelte tiltak, f.eks. strandpromenade, som kvalifiserer for tippemidler – men det må inn i planverket (KDP for idrett og ...?)
- Hvilke behov for boliger har dere? F.eks. omsorgsboliger, sykehjem
- SVV:
 - Ang punktparkering eller kantparkering ved stranda. Kantparkering må ikke komme i konflikt med trafikk på veien, men dette er noe vi kan se på nærmere
- Mattilsynet:
 - Hensynssone for nedslagsfelt drikkevann veldig positivt! Vi kan gjerne ta et eget møte på dette.
- TFK friluftsliv:
 - Veldig flott at friluftslivkartlegginga brukes i arealplanarbeidet!
 - Statlig sikring av friluftslivsområder – skal man prøve å få sikra andre arealer? kan ta utgangspunkt i friluftslivkartlegginga for vurdering av dette. (Seminar 9.-10. mai om dette.)
 - Flott at utfartsparkering forankres i planen
 - Skilting og merking av turruter – er det gjort noen tanker om at dette skal inn i KPA? Tilskudd over turskilt-prosjektet har krav om kartfesting (ikke nødvendigvis i KPA, men gjerne her)
- Husbanken:
 - Fint å se fokuset på bolig
 - Omsorgsboliger ofte behov for andre typer areal enn eneboligene med tanke på tilgang til tilbud, tjenester, infrastruktur etc.
 - Bosetting av flyktninger - krever planlegging for at disse skal bli.
 - Hvor mye arealer skal båndlegges for boligbygging? Er det relevant at områder som er regulert, men vist seg å ikke være attraktive, skal ut av arealregnskapet for boligbygging og fristilles til andre formål?
 - De husene man produserer og arealene som settes av til bolig må samsvare med de behovene som er kartlagt i befolkningen.
 - Ta gjerne kontakt med husbanken!
- FMTR strandsonen:
 - Attraktiv både for utbygging og rekreasjon
 - Kommunen bør gjøre seg noen tanker om at man ikke bygger ned den ressursen strandsonen er!
 - Byggegrense i gamle reguleringsplaner – 100m byggegrense hvis ikke annet er bestemt. I gamle reguleringsplaner og for spredt utbygging bør byggegrense fastsettes i KPA/kartet.
 - Forventninger om at strandsoneforvaltninga tas alvorlig.
 - Hensynssone for verdifulle strandområder?
 - Må tas stilling til hvilke landbrukstiltak skal være tillatt i 100m beltet
 - Har laget et notat ift arealkartforslagene – dette sendes i etterkant av møtet
- TFK GIS:
 - Oppfordrer til at planen gjøres tilgjengelig digitalt til publikum – et viktig medvirkningstiltak. Ved behov bistår vi gjerne med å få dette til.

- Veldig interessant hvis man kan se det i sammenheng vedtatte planer (digitalt planregister), og plandialog (men her er det få som er pr i dag)
- Fokusområde fra sentralt hold
- I gang med å etablere en løsning for tilgang til digitale plankart (TFK, FMTR og kartverket) – god grunn til å tro at denne løsningen er på plass innen planen er klar for høring. Vi ønsker at planen blir gjort tilgjengelig for saksbehandlere, slik at kommunen skal få så gode tilbakemeldinger og avklaringer som mulig.
- Arealreserver kontra arealbehov – GIS kan være et viktig hjelpemiddel for å få oversikt over reserver. Informasjonen må frem for at man kan kunne ta stilling til det.
- Før en KU av områdene er det mulig å gjøre en silingsprosess i forkant for å redusere arbeidet – forankret i objektive kriterier (sektorinteresser). Kan redusere eventuell konflikt og støy i forhold til arealforslag som ikke blir godkjent.
- LIDAR for å identifisere områder med mye kulturminner?
- FMTR:
 - Naturmangfold skal utredes for alle arealforslag/tiltak
 - Miljødirektoratet opptatt av KDP for viktige naturmangfoldsområder – vil arte seg som hensynssoner.
 - Vanndirektivet – tilstanden i de ulike vannkildene skal opprettholdes eller forbedres. En utfordring som må håndteres.
 - Forventer å se god kobling mellom KPS og KPA – dette må speiles i planbeskrivelsen
 - Sammenstill og vekt helhetsbildet i konsekvensutredningen. En samlet vurdering og et begrunnet og reelt helhetsbilde.
- TFK:
 - Skråbilder et viktig verktøy for forvaltning av strandsonen. Er i gang med å ta nye bilder
- Innspill fra Kystverket, sendt pr mail etter møtet:
 - *Skal sjødelen videreføres slik den er vedtatt etter arbeidet med «Kystsoneplan Sør- og Midt-Troms» eller er må det påregnes endringer i arealbruken på sjøen også?*
 - *Utbygginger i strandsonen må harmonere med arealbruk på sjøen. Det oppfordres til å ikke benytte arealer med potensiale for sjøretta næring til bolig/fritidsbolig, men til næringsformål.*
 - *Ved eventuell mineralutvinning vil det være behov for utskipning. Hvor eventuell anrikning og utskipning kan foregå, bør være drøftet i planarbeidet.*